

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена Рада

Східноєвропейського
університету

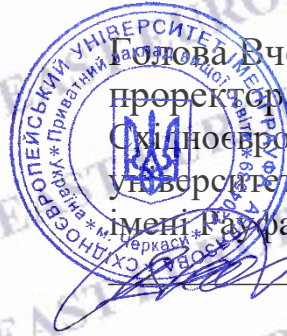
імені Рауфа Аблязова

від 12.05.2022 протокол № 3

Голова Вченої ради,
проректор з адміністрування
Східноєвропейського
університету

імені Рауфа Аблязова

В. В. Коваль

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ГРУПУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
В СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ Університету

від 13.05.2022 протокол № 3

Черкаси – 2022

1. Основні положення

1.1. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365.

1.2. Положення визначає статус, функції, права та обов'язки групи забезпечення спеціальності, її керівника, а також гаранта освітньої програми, процедури формування та затвердження складу цієї групи.

2. Основні терміни та їх визначення

Освітня діяльність - діяльність закладів вищої освіти, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

Ліцензування - процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти у закладі вищої освіти (відокремленому структурному підрозділі) - це збільшення ліцензованого обсягу на певному рівні вищої освіти або для певної освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Ліцензований обсяг на рівнях вищої освіти - визначена ліцензією максимальна сумарна кількість здобувачів вищої освіти на певному рівні вищої освіти або для певної освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти, які можуть протягом одного календарного року вступити на навчання до закладу вищої освіти, бути поновлені у ньому або переведені до нього з інших закладів вищої освіти для здобуття вищої освіти відповідного рівня, або за відповідною освітньою програмою на певному рівні вищої освіти.

Акредитація освітньої програми - оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Гарант освітньої програми - це науково-педагогічний або науковий

працівник, визначений за наказом керівника закладу вищої освіти відповідальним за реалізацію освітньої програми, який/яка працює заосновним місцем роботи, несе відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Призначення, права та обов'язки гаранта освітньої програми відносяться до автономії закладу вищої освіти. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Гарант освітньої програми може працювати на відповідній кафедрі або в будь-якому іншому університетському підрозділі.

Спеціальність - гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників;

Група забезпечення спеціальності - група науково-педагогічних та/або наукових працівників (НПП), для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і мають відповідну освітній програмі в межах спеціальності освітню та/або професійну кваліфікацію.

Освітня кваліфікація - це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація - це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

3. Вимоги до складу НПП Університету та групи забезпечення спеціальності

3.1. Університет повинен бути забезпечений НПП, необхідними для реалізації освітніх компонентів, передбачених освітньою (освітніми) програмою (програмами) на відповідному рівні вищої освіти.

Частка НПП, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють в університеті за основним місцем роботи, повинна становити не менше 50 відсотків на відповідному рівні вищої освіти або за освітньою програмою, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, на відповідному рівні вищої освіти, з них осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вченезвання професора, повинна становити:

для другого (магістерського) рівня вищої освіти - не менше 10 відсотків;
для третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти - не менше двох докторів наук для здійснення керівництва науковою складовою кожної освітньо-наукової/освітньо-творчої програми.

Склад НПП, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.

3.2. Університет повинен забезпечити кожний освітній компонент освітньої програми на відповідному рівні вищої освіти НПП з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації. НПП, які забезпечують освітній процес, повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 цих Ліцензійних умов. (Додаток 1)

3.3. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається на підставі документів встановленого зразка про:

- про вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);
- керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені допереліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.

3.4. Група забезпечення спеціальності складається з науково-педагогічних та/або наукових працівників, які:

- працюють в Університеті за основним місцем роботи;
- мають відповідну освітній програмі в межах спеціальності освітню та/або професійну кваліфікацію;
- особисто беруть участь в освітньому процесі;
- відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти;
- не входять (входили) до жодної групи забезпечення Університету або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі.

3.5. Структура групи забезпечення спеціальності:

- керівник групи забезпечення спеціальності;
- керівники груп забезпечення спеціальності на кафедрі (за наявності кількох випускових кафедр);
- гаранті освітніх програм;
- члени групи забезпечення.

3.6. Науково-педагогічний працівник може бути членом групи забезпечення лише за однією спеціальністю.

Член групи забезпечення може бути водночас гарантом лише однієї освітньої програми, керівником групи забезпечення - однієї спеціальності (спеціальності на кафедрі). Виключення: керівник групи забезпечення спеціальності (спеціальності на кафедрі) може бути водночас керівником освітньої програми за цією ж спеціальністю на третьому (освітньо-науковому /освітньо-творчому) рівні.

4. Порядок формування та актуалізації групи забезпечення

4.1. В Університеті мають місце такі варіанти формування групи забезпечення:

- коли одна кафедра забезпечує усі освітні програми на усіх рівнях вищої освіти за спеціальністю, то група забезпечення спеціальності складається з науково-педагогічних працівників цієї кафедри;
- коли кілька кафедр забезпечують освітні програми на усіх рівнях вищої освіти за спеціальністю, то група забезпечення спеціальності складається з науково-педагогічних працівників цих кафедр, відповідно до участі кафедр у забезпеченні ліцензованого обсягу.

4.2. У випадку, коли одна кафедра є випусковою для однієї спеціальності:

- на засіданні кафедри розглядають пропозицію завідувача щодо складу групи забезпечення, з числа членів групи визначають гарантів освітніх програм та керівника групи забезпечення спеціальності;
- витяг із протоколу засідання кафедри щодо складу групи забезпечення подається до навчально-методичного відділу. До витягу додаються відомості про якісний склад групи забезпечення (додаток 2) з докладним описом досягнень у професійній діяльності (додаток 3) у електронному та паперовому вигляді.

4.3. У випадку, коли кілька кафедр одного факультету (інституту) є випусковими для однієї спеціальності:

- кожна кафедра на засіданні розглядає пропозицію щодо складу відповідної частини групи забезпечення спеціальності, з числа членів групи

визначають гарантів освітніх програм, які забезпечує кафедра та керівника групи забезпечення спеціальності на кафедрі. Витяг із протоколу засідання кафедри подається до Навчально-методичної ради університету;

- на навчально-методичній раді університету розглядають пропозиції кафедр, визначають гарантів спільних освітніх програм та керівника групи забезпечення спеціальності; формують витяг з протоколу засідання навчально-методичної ради університету. До витягу додаються відомості про якісний склад групи забезпечення (додаток 2) з докладним описом досягнень у професійній діяльності (додаток 3) у електронному та паперовому вигляді.

4.4. У випадку, коли кафедри кількох факультетів є випусковими для однієї спеціальності:

- кожна кафедра на засіданні розглядає пропозицію щодо складу відповідної частини групи забезпечення спеціальності, з числа членів групи визначають гарантів освітніх програм, які забезпечує кафедра та керівника групи забезпечення спеціальності на кафедрі;

- витяг із протоколу засідання кафедри подається до навчально-методичної ради Університету. До витягу додаються відомості про якісний склад групи забезпечення (додаток 2) з докладним описом досягнень у професійній діяльності (додаток 3) у електронному та паперовому вигляді;

- на навчально-методичній раді Університету розглядають пропозиції кафедр, визначають гарантів спільних освітніх програм та керівника групи забезпечення спеціальності.

4.5. Навчально-методичний відділ перевіряє надані відомості на відповідність Ліцензійним умовам та цьому положенню, готує подання щодо складу груп забезпечення спеціальностей до Вченої ради Університету.

4.6. При виникненні будь-яких протиріч в межах факультету, питання розглядає навчально-методична рада університету. При виникненні будь-яких протиріч між факультетами, питання розглядає навчально-методична рада Університету.

4.7. У випадку, коли усі освітні програми спеціальності забезпечує лише одна кафедра, керівник групи забезпечення спеціальності виконує обов'язки і керівника групи забезпечення спеціальності на кафедрі.

4.8. Склад усіх груп забезпечення спеціальностей затверджується Вченою радою Університету.

5. Організація роботи групи забезпечення, її права та обов'язки

5.1. Керівник групи забезпечення спеціальності:

- особисто бере участь в освітньому процесі за освітніми програмами в межах спеціальності;

- координує роботу керівників груп забезпечення спеціальності на випускових кафедрах та гарантів освітніх програм за всіма рівнями вищої освіти;

- координує розробку освітніх програм за рівнями відповідно до

стандартів вищої освіти;

- взаємодіє з роботодавцями, студентами, випускниками щодо розвитку спеціальності;
- входить до складу приймальної комісії на третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень;
- перевіряє робочі програми дисциплін ОП (обов'язкової частини) нарівні спеціальності та погоджує їх;
- представляє пропозиції щодо розвитку освітніх програм спеціальності за усіма рівнями.

5.2. Керівник групи забезпечення спеціальності на кафедрі:

- особисто бере участь в освітньому процесі за спеціальністю;
- сумісно з гарантами освітніх програм розробляє освітні програми за рівнями, погоджує з керівником групи забезпечення спеціальності; якщо освітня програма міжкафедральна - розробляє додаток до ОП (вибіркову частину освітньої програми);
- формує пропозиції кафедри щодо розвитку освітніх програм та удосконалення змісту освіти;
- формує пропозиції щодо баз практик студентів, здійснює контроль та удосконалення практичної підготовки студентів;
- погоджує проект наказу щодо затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт, входить до складу ЕК;
- координує роботу гарантів освітніх програм кафедри за всіма рівнями вищої освіти кафедри; якщо освітня програма міжкафедральна - відповідає за реалізацію освітньої програми на рівні кафедри;
- координує розробку робочих програм дисциплін на рівні кафедри;
- організовує розробку складових інформаційного пакету щодо дисциплін кафедри, підготовку інформації у додаток до диплому випускників кафедри;
- здійснює контроль та координацію забезпечення якості навчально-методичного контенту дисциплін кафедри.

5.3. Гарант освітньої програми:

- особисто бере участь в освітньому процесі за освітньою програмою;
- відповідає за виконання освітньої програми; якщо освітня програма міжкафедральна - координує роботу керівників груп забезпечення кафедр за освітньою програмою;
- розробляє додаток до ОП (вибіркову частину), оформляє і погоджує освітню програму, навчальний план відповідно до встановлених вимог; якщо освітня програма міжкафедральна - сумісно з керівниками груп забезпечення кафедр розробляє ОП (обов'язкову частину), погоджує з керівником групи забезпечення спеціальності;
- взаємодіє з роботодавцями, студентами, випускниками щодо розвитку освітніх програм;
- готує документи для актуалізації освітніх програм;
- організує самоаналіз освітньої програми з метою контролю якості підготовки;

- очолює робочу групу щодо підготовки до акредитації освітньої програми;
- готує проєкт наказу щодо затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт за освітньою програмою, входить до складу ЕК;
- перевіряє робочі програми варіативних дисциплін, які забезпечують професійні компетентності на відповідність освітній програмі та погоджує їх;
- складає загальний опис освітньої програми для інформаційного пакету, інформацію про освітню програму для документів про освіту тощо;
- щорічно, до 10 жовтня представляє на засіданні кафедри мотивований висновок щодо розвитку освітньої програми, який разом з витягом із протоколу засідання кафедри подається до навчально-методичного відділу.

5.4. Члени групи забезпечення спеціальності:

- особисто беруть участь в освітньому процесі за спеціальністю;
- виконують доручення керівника групи забезпечення і гарантів освітніх програм, пов'язані з підготовкою та реалізацією освітніх програм спеціальності;
- відповідають за виконання окремих елементів (дисциплін, практик тощо) освітніх програм за спеціальністю;
- розробляють пропозиції щодо розвитку освітніх програм та удосконалення змісту освіти за елементами освітніх програм;
- беруть участь у розробці окремих елементів освітніх програм і навчальних планів, складових навчально-методичного контенту дисциплін;
- беруть участь у підготовці документів для створення, оновлення, акредитації освітніх програм;
- розробляють програми та екзаменаційні матеріали для вступних випробувань (за наявності);
- розробляють необхідне методичне забезпечення до практик;
- призначаються керівниками випускних кваліфікаційних робіт за освітньою програмою;
- розробляють складові інформаційного пакету спеціальності, документів про освіту тощо.

5.5. Члени групи забезпечення мають право отримувати необхідну для виконання доручених функцій інформацію у відповідних підрозділах Університету.

5.6. Педагогічне навантаження членів та керівників груп забезпечення за виконання визначених цим положенням обов'язків, визначається в межах часу, відведеного на організаційну роботу (друга половина дня).

5.7. У разі наявності суперечностей між керівниками груп забезпечення спеціальностей в межах одного факультету, питання розглядається на засіданні навчально-методичної ради університету.

Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності), які зараховуються за останні п'ять років:

1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, WebofScienceCoreCollection;

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора);

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня;

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах;

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого

самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проєктах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”;

11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою);

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п’яти публікацій;

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проєктів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов’язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов’язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних

предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України" (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності)

Відомості про якісний склад групи забезпечення спеціальності (науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи, мають відповідну освітній програмі _____ в межах спеціальності _____ освітню та/або професійну кваліфікацію)

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного, педагогічного, наукового працівника	Найменування посади	Освітня кваліфікація (найменування закладу, який закінчив науково-педагогічний, педагогічний, науковий працівник, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Освітня кваліфікація (науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації (серія, номер, дата, ким виданий диплом), вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно (серія, номер, дата, ким виданий атестат)	Професійна кваліфікація (відомості про досвід професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності), керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий, науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом), наявність	Відомості про підвищення кваліфікації (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі і кількість навчальних кредитів (годин) підвищення кваліфікації)	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності)
--	---------------------	--	--	---	--	---

публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, WebofScienceCoreCollection), протягом останніх п'яти років)

Додаток 3

Опис досягнень у професійній діяльності

Прізвище, ім'я, по батькові	Підпункти пункту 38 Ліцензійних умов	Докладний опис підтвердження досягнень у професійній діяльності